

de Steeg, 12 mei 2026

Geachte raad,

Voor u ligt een cultuurnota met ambitie en dat is mooi. Het succes van deze nota zal afhangen van de mate waarin wij met zijn allen in staat zijn om in de praktijk, domein overstijgend samen te werken. Als er sprake is van gebiedsontwikkeling wordt dan kunst in de openbare ruimte meegenomen? Als we het hebben over jongerenwerk, mag het dan cultureel jongerenwerk zijn? Als we het hebben over het bestrijden van eenzaamheid kijken we dan hoe onze culturele verenigingen, van carnaval, erfgoed tot muziek voor ontmoeting zorgen. En hebben we het lef om zorgbudget preventief voor deze activiteiten in te zetten? Als we het hebben over economie, kijken we dan hoe kunst & cultuur zorgt voor aantrekkelijke centra en werkgelegenheid? En leggen we de relatie met toerisme, economie en bezoek aan kunst & cultuur?

Als we het over beleid en regels hebben, zorgen we ervoor dat culturele organisaties kunnen ondernemen? Dat bestemmingsplannen ruimte geven voor de verkoop van een drankje of verbreding van activiteiten? Dat het ophalen van oud-papier blijft. En dat we de regellast voor verenigingen beperken. Zorgen we voor betaalbare huisvesting bij onze verenigingen als bijvoorbeeld erfpacht afloopt?

De afgelopen 25 jaar heb ik activiteiten mogen opzetten en uitvoeren die kunst en cultuur verbinden met andere domeinen. Dat is mooi werk. Wat al deze activiteiten kenmerkt, is dat ze uitsluitend succesvol konden zijn door het vormen van maatschappelijke coalities. Maar ook door niet te doen, wat je altijd doet. En er werd altijd de verbinding gemaakt met de lokale gemeenschap. Dat is ook belangrijk in het werk van de Zoomerij en de rol die wij vervullen in de cultuursector. Een deel van wat wij doen zal bekend zijn bij u. Graag maak ik gebruik van deze avond om dat beeld te verrijken.

Aan 26 amateurkunstverenigingen verstrekken we jaarlijks een kleine subsidie zodat zij hun rol in de samenleving kunnen pakken. Vanuit het Cultuurfonds Rheden maken we nieuwe culturele initiatieven mogelijk. De Burgemeester de Bruijnprijs bestaat al meer dan 60 jaar en is één van de oudste lokale cultuurprijzen van Nederland, voor talentvolle Rhedense kunstenaars. Onze werkgroep beeldende kunst adviseert over de gemeentelijke kunstcollectie en over kunst in de openbare ruimte. Wil je een culturele activiteit organiseren dan kun je apparatuur lenen zoals een geluidsset, podiumonderdelen, stoelen, maar ook expositiepanelen bij de Zoomerij, zodat activiteiten makkelijker en goedkoper georganiseerd kunnen worden. Alle circa 4.000 kinderen en jongeren op onze basis- en middelbare scholen komen via onze cultuurprogramma in aanraking met kunst & cultuur. Samen met Sport in Rheden en Includio organiseren we vakantieactiviteiten voor kinderen die niet op vakantie zijn. De website Rheden Ontdekt vol met sport- en cultuuractiviteiten is een samenwerking tussen Sport in Rheden en de Zoomerij. Net zoals het boekje Sjors Sportief en Creatief.

Op onze locatie in Velp en Dieren kunnen lokale kunstenaars, maar ook bewoners exposeren en bieden we ruimte voor culturele activiteiten. We zoeken naar de juiste huisgenoten en kijken daarbij hoe maatschappelijk vastgoed zo optimaal mogelijk wordt gebruikt. Zo huisvesten we onder meer muziekles en Filmhuis Dieren. Binnenkort openen we met de Oudheidkundige Kring Rheden Rozendaal een erfgoedcentrum in Velp. In Stenfert maken we samen met bewoners een wijktheater voorstelling. Met Innoforte werken we samen om culturele activiteiten binnen de zorg op te zetten.

Openluchttheater de Pinkenberg biedt zowel ruimte aan de amateurkunsten, schoolvoorstellingen als aan professionele programmering. Op basis van behoefte van amateurkunstverenigingen organiseren we jaarlijks workshops, zowel op artistiek vlak, zoals koorzang of podiumpresentatie als op organisatorisch vlak, zoals cursussen fondsen- en ledenwerving. Met verenigingen kijken we ook naar vernieuwing. Zo zijn we in gesprek over een muziekinstrumentenuitleen en die te koppelen aan een bibliotheekabonnement.

Als de Zoomerij zijn we goed en scherp in het binnenhalen van provinciale en landelijke subsidies, waar andere organisaties en inwoners profijt van hebben. Buiten de vaste gemeentelijke cultuursubsidie halen we jaarlijks tussen de 3 en 4 ton aan inkomsten voor cultuur elders vandaan, anders zouden we niet zoveel kunnen doen, wat we doen, met ongeveer 4,5 FTE aan mensen. Dat kunnen projectgelden zijn, maar ook ticket- en horecainkomsten. Dat lukt ons, omdat we een professionele organisatie zijn, met enige omvang, waarin die expertise geborgd is.

Deze mooie nota, gaat over een andere manier van werken, maar ook om de balans tussen ambitie en middelen. Daar zit duidelijk spanning op. Het vraagt lef, ruimte geven aan ondernemerschap, maar ook verantwoordelijkheid nemen voor het Rhedens model, niet alleen inhoudelijk maar ook financieel. Wij hebben elkaar nodig om samen coalities te smeden en middelen te bundelen. Deze cultuurnota heeft het nodig dat we allemaal een stukje cultuureigenaar gaan worden. Regie nemen. En dat we straks met zijn allen het gevoel hebben dat er niet één maar vier wethouders van kunst & cultuur zijn.

Dank u wel voor uw aandacht.

Hartelijke groet,
Doeko Pinxt
Directeur-bestuurder
de Zoomerij